

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library

City

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 69.

СЕРЕДА, 29. СЕРПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, AUGUST 29th, 1923.

No. 69.

VOL. V.

“БЕСКО” НЕ ПРИЙМАЄ ДО РОБОТИ ВСІХ СТРАЙКЕРІВ.

СІДНЕЙ, 24. серпня. — Джан Дж. Мекінтайр, президент юні сталевого робітників, оповістав заяву, в якій представив положення робітників після недавнього сиднейського страйку. В своїй заяві він між іншим каже: “Хай нарід цього краю знає, що в Сідней є сьогодні на чорній лісті сотки робітників, що були на страйку. Більше як 300 з них були примушені опустити Нову Скошю в пошукуванні за роботою, більшість з них з родинами. Велике число робітників оставили свої родини тут, бо не мали досить грошей, щоб забрати їх з собою”.

Далше він каже, що згадає робітників не є ніякими “непожаданими” чи “червоними чужинцями”, про яких так багато пишеться. З робітників, що опустити Нову Скошю після сталевих страйку в Сідней, 50 процент є уродженцями Кейп Бретону (округа, в котрій лежить Сідней), 45 процент є уродженцями Британії та з інших частей Канади, Ньюфаундленду і Великої Британії, а лише п'ятьох є чужинців.

Крім тих, що вже забралися з Нової Скоші, на чорній лісті в Сідней є ще робітників, які не мали за що звідси виїхати. Таких робітників є около 200. Число їх жінок і дітей, яких вони удержують, вносить 495 осіб.

БЕЗРОБІТТЯ В АНГЛІ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

ЛОНДОН, 26. серпня. — Безробіття в Англії є далше дуже грізне і погіршається з тижня на тиждень. Всіх безробітних з кінем липня було 1,235,000, в той час як з кінем червня було їх 1,226,000.

В ВЕРА КРУЗ ЗАКІНЧИВСЯ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

МЕКСИКО СІТІ, 27. серпня. — Місто Вера Круз відновило нині комунікацію з зовнішнім світом. Робітничий спір, який ізолював був місто, закінчився в неділю. (Хто відніс побіду в генеральнім страйку в Вера Круз, телеграма не згадує. Однак можна бути більше як певним, що побіду віднесли робітники, так як вони солідарно держали підчас страйку, а самий страйк тривав коротко.)

300 ОСІБ СТАНЕ ПЕРЕД ВОЄННИЙ СУД В АТЕНАХ.

АТЕНИ, 24. серпня. — Вчора вибухнула тут велика комуністична заворушення, підчас яких три особи убито а сім ранено. Підчас заворушень арештовано 300 осіб, яких буде судити воєнний суд.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В ГРЕЦІ ЗАКІНЧИВСЯ.

ЛОНДОН, 26. серпня. — Делегати з Атен до “Сентрал Нюс” доносили про закінчення генерального страйку в Греції. Комітети, репрезентуючі різні робітничі товариства, мали повідомити правительство, що робота розпочнеться негайно. (На яких умовах мав закінчитися цей страйк, коротенька телеграма не згадує.)

ЕССЕН, 24. серпня. — В окрузі Ессен Французи заняли дві нові німецькі копальні.

АЛІАНТСЬКІ ВІЙСЬКА ЕВАКУЮТЬ ТУРЕЧИНУ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 24-го серпня. — Адрян Бей, репрезентуючий міністра заграничних справ Ісмета Пашу, вручив вчора тутешнім аліантським високим комісарам дві ноті: одну, в якій повідомляє їх про ратифіковання національним зібранням Люзанського договору, і другу, в якій жадає евакуації аліантими окупованих турецьких територій і евакуації Греками Карача та островів Імброс і Тенедос.

Аліантська евакуація розпочалася офіційно о півночі.

РАЗОМ З ВІЙСЬКАМИ ВИЗДІЯТЬ ЦИВІЛЬ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 27-го серпня. — Евакуація аліантими турецької території поступає поступово вперед. Між аліантської морської контролю порту зістала знесена в суботу і власть цього тіла перейшла до Турків.

Разом з аліантським військом забираються також і цивільні чужинці. Поліція візла для них денно від 50 до 100 паспортів.

ТУРЕЦЬКЕ НАЦ. ЗІБРАННЯ РАТИФІКУВАЛО ДОГОВІР.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 23-го серпня. — Турецьке велике національне зібрання в Ангорі ратифікувало нині Люзанський договір з аліантими. Зі всіх 235 голосів 215 було поданих за ратифікацією.

ЗА ШО ВИКЛЮЧЕНО СЕРРАТІ З СОЦ. ПАРТІЇ?

РИМ. — Виконавчий Комітет італійської Соціалістичної Партії виключив відомого лідера соціалістів Г. М. Серраті і його прихильників з партії. Серраті належить до числа старих робітників в соціалістичних рядах. Його виключено за те, що він в своїм органі “Червоні Сторінки” вів в останніх часах сильну агітацію за прилученням італійських соціалістів до Комуністичного Інтернаціоналу. Виконавчий Комітет партії є настроєний по меншевицьки і не бажає йти рука в руку з Комінтерном.

Не залишить агітації.

Серраті однак не залишає своєї агітації. Він заявляє, що більшість італійських соціалістів по його стороні і що він на садиуючій зїзді партії знову підійме питання про прилучення до Комінтерна.

БОРІТЬБА МІЖ СОЦІАЛІСТАМИ І ФАШІСТАМИ.

МЕДЮЛІАН, 23. серпня. — Нині розпочалась тут річна конвенція Федерації Праці. Делегати, які беруть участь в конвенції, є поділені на два табори, на прихильників соціалістів і фашистів. Годі предвидіти, котра сторона здобуде перевагу. Обі сторони ведуть серед делегатів енергічну агітацію.

Італійська Федерація Праці, яка ще недавно числила понад 2,000,000 членів, упала підчас режиму Муссоліні до 500,000 членів.

ПРОТЕСТ Ю. ЧИЧЕРІНА ДО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

МОСКВА, 24. серпня. — Міністер заграничних справ Чичерін вислав до британського правительства ноту, в якій протестує проти того, що до складу Вільгельму Стефансон висів на острові Врангеля британський прапор.

Нота каже, що острів Врангеля був прилучений до російської території в 1821—24 роках. В 1901 році Росія збудувала на острові вежі з морським світлом та підприняла там інші роботи. В 1915 році вона формально повідомила аліантським і нейтральним правительствам, що Врангеля, разом з іншими островами і територіями довж побережя Сибіру, становлять інтегральні частини російської території.

Нота далше каже, що так як в протязі цілого того часу жадне правительство не квестіонувало права Росії до острова, совітське правительство уважає вивіщення британського прапора на острові за порушення суверенних прав Росії.

ЗДОРОВ'Я ЛЕНІНА СКОРО ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ.

МОСКВА, 24. серпня. — Після публічної заяви народного комісара освіти Дунаєвського, здоров'я прем'єра Леніна значно поправилось і він тепер робить скорий поступ.

ВУЛИЦЯ ЛЕНІНА В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

ПРАГА. — Громадський уряд міста Розделова, близько Праги, назвав найкращу вулицю іменем вождя всевітнього пролетаріату Миколи Леніна. Відкриття відбулося при великому здиві робітників і робітниць. Це свідчить про значну силу чехословацької Комуністичної Партії, яка дуже часто має в своїх руках громадські уряди чеських міст.

РОСИПСЬКІ ДОВГІ І НАДІ.

“Роста” подає, що виступи про признание Совітами бувших царських довгів є неправдиві. Совітський уряд може признати ці довги тільки на випадок підписання мира з усіма союзниками, признання ними Совітів і одержання від них позички на господарську відбудову Росії. Само формальне признание “de jure” з боку союзників є надто дорогою ціною, коли за нього треба платити мільярдами довгів попередних російських урядів.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В БІЛЬБАО, В ІСПАНІЇ.

БІЛЬБАО, Еспанія, 24. серпня. — Тут проголошено генеральний страйк в смилаті до страйкуючих вуглекопів. Більшість робітників виїшла на страйк.

БОЛГАРСЬКИЙ АМБАСАДОР В ПРАЗІ ЗАМОРОДОВАНИЙ.

ПРАГА, 26. серпня. — У болгарського амбасадора М. Даскалова дано нині три вистріли і він вневдовзі по цім умер на операційнім столі. Погубийник Атанас Ніколов, 26-літній Болгарин, зістав арештований.

М. Даскалов був назначений амбасадором до Чехословаччини за режиму бувшого прем'єра Стамбулійського. Коли в червні цього року болгарська буржуазія повалила Стамбулійського, нове софійське правительство звернулося до чехословацьких властей з проською о видання Даскалова, однак просьба ніколи не була сповнена.

В грудні минушого року, коли Даскалов був міністром внутрішніх справ, на його автомобіль кишено бомбу саме в хвиль, як він після сесії опустив парламент. Ніхто не був тоді ранений, ані не зроблено ніякої шкоди.

МІНІСТРИ СТАМБУЛІЙСЬКОГО СТАНУТЬ ПЕРЕД СУД.

СОФІЯ, 24. серпня. — Міністер юстиції оповістав, що одержать членів бувшого правительства Стамбулійського, які знаходяться тепер у в'язниці, будуть поставлені перед суд.

БОЛГАРСЬКІ ВІДДІЛИ НАПАДАЮТЬ НА ГРЕКІВ.

АТЕНИ, 27. серпня. — Болгарські комітаджи, дикі воєнні гирські відділи, наїхали на грецьку територію в районі містечка Коляніні, в суєвстві Філіппополі. Атенське министерство заграничних справ внесло нині до болгарського представника протест.

ХОЧУТЬ ДЕПОРТУВАТИ ВЯЗНИВ ДО СОВ. РОСІЇ.

ВАШІНГТОН, 20. серпня. — Е. Генінг, заступник секретара праці, вислав до представника совітського правительства адвоката Чареса Рехта лист, в яким запитує, чи совітське правительство згодиться прийняти ув'язнених радикалів на случай депортування їх до Совітської Росії.

В першій мірі розходиться американським властям о двоох, Дж. Грабера і Дж. Слоуїка, які сидли в тюрмі в Ливенпорт, а тепер знаходяться на Еліс Айленд і є призначені до депортування.

Після того Генінг звернувся до Рехта з запитом, чи совітське правительство згодиться також прийняти таких радикальних в'язнів, які не є російськими горожанами. Рехт у своїй відповіді заявив, що він не може зрозуміти, як одна суверенна держава може запитувати другу, чи вона годиться прийняти в'язнів, яких вона не хотіла-б довше держати в тюрмі. Рехт зазначив при тім, що совітське правительство завжди згодиться дати прийом політичним в'язням других країн. Але це не відноситься до слухай, які наводять Генінг, і Рехт радить йому не клопотати совітське правительство або правительство якої іншої суверенної держави такими запитами.

ПОЛЬЩА НЕ ОДЕРЖАЛА ВІД ФРАНЦІЇ ПОЗИЧКИ.

ПАРИЖ, 21. серпня. — На днях зістали зірвані переговори між представниками польської і французької правительств, які велися в справі уделення Польщі позички на суму одного мільярда франків. Переговори розбилися, коли Польща не хотіла пристати на умови французького правительства.

Французьке правительство між іншим домагалось, щоби на случай конфлікту між Францією і Німеччиною, Польща припинила висилку вугля до Німеччини.

В виду того, що вивіз вугля з польської часті Горішнього Шлеска до Німеччини являється життєвим питанням Польщі, польське правительство відмовилося сповнити домагання Франції.

В переговорах брав участь польський міністер Кухаркі, який повернувся з нічим до Варшави.

ПІЛСУДСКІ ПІД НАДЗОРОМ ПОЛІЦІЇ.

ВАРШАВА, 21. серпня. — Загальне заінтересовання викликає новинка в соціалістичних органах “Робітник”, в якій сказано, що агенти тайної поліції слідять кожний рух бувшого маршала і “начальника” польської держави Юзефа Пілсудського, який перебуває тепер у Вільні.

Поставлення Пілсудського під надзір поліції пояснюють боязною реакцією, щоби Пілсудський не використав загального невдоволення населення для якогось державного перевороту.

ПІЛСУДСКІ У ЛЬВОВІ.

З нагоди II зїзду польських легіонів приїхав до Львова бувший начальник польської держави, маршал Пілсудський. Заповіданий тріумфальний вїзд команданта польських легіонів відбувся доволі скромно. Агітація його політичних противників досягла свого. Не видно було ані святкових наліпок, ані хоругв, яких Польяки ніколи при таких нагодах не жаліють. Пілсудські виголосив на зібранню легіоністів в ратуші тригодинну промову, в якій говорив більше всего про заслуги свої і своїх найблизших для польської справи. Прихильні йому часописи оповідають про “ентузіазм мас”, якого пересічений Львовянин покищо не впів завважити.

Вибух шрапнеля в помешканню хорунжого.

В помешканню польського хорунжого при вул. Міщевіча в Тернополі експлодував в печі шрапнель підложений невідомою рукою. Експлозія наступила в хвиль, коли жінка хорунжого розпалала в печі вогонь. Від вибуху всі присутні страждали притомністю. Частина стіни зруйнована. Захочуть підозріння, що мається тут до діла із “саботажем”.

ВІРМЕНСЬКА НАЦІОНАЛІСТИ ЗА СОВІТАМИ.

Організація вірменських націоналістів “Дашнакцукуні”, яка до послідного часу боролася проти большевиків, виступила з заявою, що здійснення національного ідеалу Вірменії можливе лише при допомозі Совітської Росії.

УВІЛЬНЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ В ТЕРНОПОЛІ.

Політичні арештанти з Тернополя, Кулчинець, Демисова і Глубичка великого, котрі сиділи в тернопільській тюрмі від 24. січня ц. р. під замітом злочину головної зради (всі молоді люде, студенти, семінаристи і селянські та міщанські хлопці), нарешті в суботу 4. серпня ц. р. виїшли на волю.

Ще дня 26. липня ц. р. на вивезення слідчого судії Гостковського рада палата тернопільського окружного суду рішила пристосувати до всіх крім одного Стаха Целінського з Купчинець (одинокого латинника на 80 арештованих в так званій купчинецькій справі), шестий артикул останньої амністії. В наслідок спротиву прокуратора Павлового справа пішла до апеляції, яка в цілости затвердила рішення тернопільського суду.

Випущені на волю числом 33 перебули в останніх днях по раз другий триденну голодівку і в суботу в полудне виїшли на волю, не маючи в устах нічого від трох діб. Багато з увільнених має сейчас згодитися до польського війська.

Одинокий Стах Целінський остав далше в тюрмі і він став не перед лавою присяглих в Тернополі мабуть у вересні ц. р.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЇ КОМУНІСТИЧНИХ ПОСЛІВ.

ЛЬВІВ, 12. серпня. — В місці липні внесли в польський сейм послі Ланцукі, Круціковські і тов. (комуністи) ряд інтерпеляцій до міністра внутрішніх справ в справі бездіяльних переслідувань робітничої преси, в справі варварського знищення поліцією дому Спільки будівельних робітників у Варшаві і нічим неумовитованого замкнення цієї спільки, далше в справі неправильного і незаконного заховування поліції підчас судового процесу проти виборчого комітету Спільки пролетаріату міст і сіл у Вільні. Крім цього виголосив посол Круціковський промову в справі закону о міських фінансах і в справі земельної реформи в Польщі.

В своїй промові посол Круціковський остро критикував сеймовий проєкт, який через великі посередні податки, і то на средства позиви, старася всі видатки міських громад

БЕЛЬГІЙСЬКІ УЧЕНІ НА ПОМІЧ УЧИТЕЛЯМ ДОНБАСУ.

Донецький Губвідділ Спільки Роботосіти одержав 12 послідок від бельгійського учительства, а саме від соціалістичної спільки учителів міста Брюкселі. Ці послідки разом з відповідними листами були одержані підчас поширеного пленуму Донецького Губвідділу.

У відповідь на цю братерську допомогу учителі Донбасу надіслали бельгійським товаришам такого листа:

“Ми з радістю дізналися про існування соціалістичної спільки учителів, яка ставить своїм завданням здійснення соціалізму, себто те, що в сучасний момент здійснює пролетаріат Радянських Республік, частинною якого є ми.

Учительство Донбасу йшло до наміченої цілі.

Пленум від імені робітників освіти Донецької губ. надіслав вам шире привітання. Не дивлячись на стан, який був підчас голоду та блокади, учительство Донбасу йшло твердим кроком по наміченій шляху до здійснення пролетарської культури, широко розвивало сітку освітніх установ.

Наслідками роботи в пролетарській школі по вихованню молодого покоління в напрямку комунізму та нашими досягненнями щодо цього ми завжди готові поділитися.

Надісний вам лист дає нам певність, що соціалістична спілька учителів Бельгії, яким дороги інтереси пролетаріату так само, як і нам, наблизить світову революцію через широку освіту робітничих мас.

Хай живе міжнародна спілька робітничих освіти!
Хай живе Червоний Профінтерн і III. Комуністичний Інтернаціонал!”

Завалити на плечі найбільшійших верств міського населення. Крім цього критикував він до теперішню господарку міських громад, які не будують ані шпиталів, ані шкіл, ані нових доріг, бо не мають грошей, бо правительство і сейм не дозволяє їм накладати податків на всяких спекулянтів, банкірів, великих фабрикантів, властителей люксових заборовних локалів, як також посередних податків на всі люксові товари.

ЗАБАВА! - - - ТАНЦІ!

ВІДДІЛ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ВІННІПЕГУ

— устроє —

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ВЕРЕСНЯ

В ГАЛІ СТЕЙМАНА
(на розі вулиць Селири і Ендровс)

Велику Забаву

ПЕРШОРЯДНА МУЗИКА.

Ціна вступу: для мушчин 50 цт., для женщин 35 цт.

ПОЧАТОК О ГОД. 8. ВЕЧЕРОМ.

Не пропустіть нагоди гарно забавитися. Снажить про цю забаву своїм знаючим і приятелям.